

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การวิเคราะห์การใช้สื่อหมอลำเพื่อการพัฒนา ของหน่วยงาน ภาครัฐ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งใช้วิธี การสัมภาษณ์เจาะลึก(Indepth Interview) เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และศิลปินหมอลำที่เข้าร่วมดำเนินการ เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการดำเนินงานการผลิตและการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา กลอนลำ เพื่อจัดหมวดหมู่ของเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอ

3.2 แหล่งข้อมูล

1. ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกจังหวัด ที่ใช้สื่อหมอลำ เพื่อการพัฒนา โดยใช้เทปหมอลำเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ในช่วงระหว่าง ปีงบประมาณ 2538-2539 (ตุลาคม 2537-กันยายน 2539)
2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และศิลปินหมอลำที่เข้าร่วมดำเนินการ

3.3 หน่วยงานที่ทำการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกหน่วยงานที่จะศึกษา ดังต่อไปนี้ คือ กระทรวงมหาดไทย ได้แก่

1. สำนักงานจังหวัด
2. สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด
3. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
4. สำนักงานเทศบาลจังหวัด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่

- 5 สำนักงานเกษตรจังหวัด
- 6 สำนักงานประมงจังหวัด
- 7 สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

- 8 ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด
- 9 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- 10 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- 11 โรงพยาบาลพยาบาลจังหวัด

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้แก่

- 12 สำนักงานประกันสังคมจังหวัด
- 13 สำนักงานแรงงานและสวัสดิการสังคมจังหวัด
- 14 สำนักงานและสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด
- 15 สำนักงานจัดหางานจังหวัด

กระทรวงพาณิชย์ ได้แก่

- 16 สำนักงานพาณิชย์จังหวัด

กระทรวงคมนาคม ได้แก่

- 17 สำนักงานขนส่งจังหวัด

สำนักงานนายกรัฐมนตรี ได้แก่

- 18 สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด

นอกจากนี้ ยังได้คัดเลือกหน่วยงานที่เป็นศูนย์วิชาการระดับภาค และระดับเขต ดังนี้

- 1 ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 6 จ. ขอนแก่น
- 2 ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อม เขต 6 จ. ขอนแก่น
- 3 ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เขต 6 จ. ขอนแก่น
- 4 สำนักงานควบคุมและป้องกันโรคติดต่อ เขต 6 จ. ขอนแก่น
- 5 ศูนย์ประชาสัมพันธ์ เขต 1 จ. ขอนแก่น
- 6 ศูนย์ประชาสัมพันธ์ เขต 2 จ. อุบลราชธานี
- 7 ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ. อุบลราชธานี
- 8 ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ. ขอนแก่น

9. สำนักงานสิ่งแวดล้อม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ. ขอนแก่น

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสอบถาม ใช้ในการสำรวจหน่วยงานที่ใช้สื่อหมอลำเพื่อการพัฒนา โดยใช้เทปหมอลำเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2538-2539 (ตุลาคม 2537-กันยายน 2539)

2. แบบสัมภาษณ์เจาะลึก ใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และศิลปินหมอลำที่เข้าร่วมดำเนินการ

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐในแต่ละจังหวัด โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สื่อหมอลำเพื่อการพัฒนา โดยใช้เทปหมอลำเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนา ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2538-2539 (ตุลาคม 2537-กันยายน 2539)

2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ใช้สื่อหมอลำเพื่อการพัฒนา โดยใช้เทปหมอลำเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนา ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2538-2539 (ตุลาคม 2537-กันยายน 2539) เพื่อสัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และและศิลปินหมอลำที่เข้าร่วมดำเนินการ เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการดำเนินงานการผลิตและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน รวมทั้งความอนุเคราะห์เทปหมอลำเพื่อนำวิเคราะห์เนื้อหาของกลอนลำ เพื่อจัดเป็นหมวดหมู่และสรุปประเด็นที่น่าสนใจ รวมทั้งการวิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอ

3.6 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2539-เดือนมีนาคม 2540

3.7 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยนี้ จะทำการศึกษาวิจัยข้อมูลที่ได้ โดยสรุปผลการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้ คือ

ก. ประเภทหน่วยงานและแนวทางการดำเนินงาน

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และและศิลปินหมอลำที่เข้าร่วมดำเนินการ มีประเด็น ดังนี้

- 1) ประเภทหน่วยงานที่ใช้เทพหมอลำเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 2) แนวทางการดำเนินงาน
  - 2.1 นโยบายด้านการการการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
  - 2.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน
    - 1) การเตรียมการ
    - 2) การดำเนินการผลิต
    - 3) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์
    - 4) การติดตามแลประเมินผล

3) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

4) การใช้สื่อหมอลำเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในอนาคต

(ข) การวิเคราะห์เนื้อหากลอนลำและรูปแบบการนำเสนอ

โดยการศึกษาวเคราะห์กลอนลำ จากเทพหมอลำที่ใช้เป็นสื่อเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ของหน่วยงานต่าง ๆ ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) รูปแบบของเทพหมอลำ
- 2) ประเภทของกลอนลำ
- 3) ประเภทของเนื้อหาที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์
- 4) การเลือกแนวทางในการสื่อสาร
- 5) รูปแบบการนำเสนอ